

Ingekomen stuk D24 (PA 17 september 2013)

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
10 juli 2014

Ons kenmerk
VH00/14.0008111

Contactpersoon
Wim Engelen

Onderwerp
Cameratoezicht

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) 3299181

Geachte leden van de Raad,

In het *Coalitieakkoord 2014-2018 – Samen voor Nijmegen: sociaal, duurzaam en ondernemend* is in de paragraaf over het veiligheidsbeleid een korte passage gewijd aan cameratoezicht: "Repressieve middelen zoals cameratoezicht zetten we in eerste instantie alleen tijdelijk in, met een duidelijke omschrijving van de doelstelling en een evaluatie van het effect." Gelet hierop wil ik met deze brief de gelegenheid nemen om u te informeren over de wijze waarop in Nijmegen cameratoezicht wordt uitgevoerd.

Het wettelijke kader

Het plaatsen van toezichtcamera's in het belang van de openbare orde (waaronder het voorkomen van strafbare feiten die van invloed zijn op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving) is mogelijk op grond van artikel 151c Gemeentewet. Wel dient het middel in een evenredige verhouding te staan tot het doel (het beginsel van proportionaliteit) en moet ook duidelijk zijn dat de handhaving van de openbare orde niet op een andere, minder ingrijpende wijze kan worden bewerkstelligd (het beginsel van subsidiariteit).

Op grond van het wettelijk kader is cameratoezicht alleen maar voor een bepaalde duur toegestaan, waarmee het instrument per definitie tijdelijk is. Verder schrijft de Gemeentewet voor dat een gemeentelijke verordening, waarbij de raad de burgemeester de bevoegdheid verleent om tot cameratoezicht te besluiten, een vereiste is. Zonder een dergelijke verordening heeft de burgemeester die bevoegdheid niet, tenzij bij een door hem in te stellen tijdelijke noodverordening. Met artikel 2.8.1 APV voldoet Nijmegen aan deze wettelijke eis.

Het bestrijden van onveiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen lokaal bestuur en het Openbaar Ministerie. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen dat de burgemeester eerst na overleg met de Officier van Justitie de periode vaststelt waarin cameratoezicht noodzakelijk is. De camerabeelden mogen immers ook gebruikt worden in het kader van strafrechtelijke opsporing, waardoor het Openbaar Ministerie als bevoegd gezag een belang heeft.

De uitvoeringspraktijk

In de praktijk komt het erop neer dat de noodzaak voor cameratoezicht altijd in de lokale gezagsdriehoek besproken wordt. Daarna neem ik een plaatsingsbesluit, waarin ik vastleg voor welke openbare plaats(en) en voor welke periode het cameratoezicht wordt ingesteld, evenals de tijden waarop de camerabeelden actief worden uitgekeken. Bijgevolg wordt ook eerst in het driehoeksoverleg besproken of een verlenging van het plaatsingsbesluit noodzakelijk is met het oog op de handhaving van de openbare orde.

Het overleg in de gezagsdriehoek doet niet alleen recht aan de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente (met de burgemeester als bevoegd gezag) en het Openbaar Ministerie, maar het borgt ook de positie van de politie die eveneens een wettelijke rol heeft bij het cameratoezicht. Artikel 151c Gemeentewet schrijft immers voor dat de burgemeester zich bij de uitvoering van zijn besluit tot cameratoezicht bedient van de onder zijn gezag staande politie.

In Nijmegen informeer ik uw raad elk jaar in de Veiligheidsbrief over de stand van zaken rondom het cameratoezicht, waarin ik aldus verantwoording afleg en u informeer over eventuele nieuwe ontwikkelingen. Ook bij de beslissing een plaatsingsbesluit (niet) te verlengen, informeer ik uw raad per brief over de achtergronden en redenen hiervan. Waarmee ik invulling geef aan het derde lid van artikel 2.8.1 APV, dat bepaalt dat cameraprojecten na afloop van het plaatsingsbesluit met uw raad worden geëvalueerd. Zo heb ik u dit voorjaar per brief geïnformeerd over het stopzetten van het cameratoezicht in Hatert en Meijhorst (zie: mijn brief van 25 maart 2014, kenmerk: 14.0003544).

Niettemin lijkt het mij bij de start van de nieuwe raadsperiode opportuun u met deze brief een toelichting te geven op de actuele stand van zaken rondom de Nijmeegse cameraprojecten.

- Kronenburgerpark

Oktober 2012 is in het Kronenburgerpark met cameratoezicht gestart na jarenlange overlast, onder andere vanwege drugshandel. Dat verstoorde niet alleen de rust in en de leefbaarheid van het park, maar vooral ook het woongenot en de nachtrust van de omwonenden. Ondanks inzet van politie en toezicht bleef deze situatie voor de bewoners onverminderd belastend. Mede op advies van de politie heb ik de bewoners destijds toegezegd de overlast nu ook te willen aanpakken met behulp van cameratoezicht. In de gezagsdriehoek is toen afgesproken dat ik een plaatsingsbesluit zou nemen met als einddatum: 1 januari 2014. Gedurende het jaar 2013 zou de gezagsdriehoek de resultaten dan periodiek monitoren, om goed te kunnen beoordelen of na die einddatum cameratoezicht nog nodig zou zijn.

Daarom is tot vorig najaar het cameratoezicht in het park elk kwartaal in de gezagsdriehoek geëvalueerd aan de hand van rapportages door de politie. Daarmee kwam vast te staan dat na plaatsing van de camera's het aantal incidenten, c.q. strafrechtelijke feiten in het Kronenburgerpark en rondom het park (Joris Ivensplein en Parkstraat) substantieel bleek te zijn afgenomen. Daarop heeft de gezagsdriehoek de politie gevraagd om een advies op te stellen ten behoeve van een nieuw plaatsingsbesluit. Dit advies is op 10 oktober 2013 in de gezagsdriehoek besproken, met als conclusie om het aantal cameraposities van 6 naar 8 uit te breiden. Op basis van dat advies heb ik een nieuw plaatsingsbesluit genomen met als einddatum: 1 januari 2015. Dit najaar zullen de resultaten in de driehoek weer worden geëvalueerd, waarna ik zal besluiten of een nieuwe plaatsingsbesluit noodzakelijk is.

Vervolgvel
2

- Stationstunnel

De toezichtcamera's in de Stationstunnel hangen daar al vele jaren. In september 2007 heeft mijn voorganger op verzoek van uw raad besloten om het cameratoezicht te vernieuwen en zo tegemoet te komen aan subjectieve gevoelens van onveiligheid bij voetgangers en fietsers die van de tunnel gebruikmaken. Destijds zijn de cameraposities (in totaal: 7) opnieuw ingericht en flankerend zijn er toen ook andere maatregelen genomen om de veiligheidsbeleving in en rondom de tunnel verder te verbeteren – onder andere: aanpassing van de verlichting, schonere en veiliger trappen en verfraaiing van de omgeving bij de uiteinden van de tunnel.

Het cameratoezicht in de Stationstunnel is afwijkend ten opzichte van andere plaatsen waar cameratoezicht plaatsvindt, omdat het wordt ingestoken vanuit de gedachte dat de camera's het subjectieve veiligheidsgevoel dienen te versterken. Daarbij was het bekend dat de objectieve veiligheid van de Stationstunnel geen bron van zorg was. Dat maakt het eigenlijk onmogelijk om de resultaten te evalueren op basis van de wettelijke eisen ten aanzien van proportionaliteit en subsidiariteit.

- Willemsweg

Dit voorjaar heb ik het besluit genomen om 3 toezichtcamera's aan de Willemsweg te plaatsen, nadat de politie al enige tijd signaleerde dat een groep personen (vooral oudere jeugd), wisselend in samenstelling en grootte en afkomstig van buiten het Willemsskwartier, zich hinderlijk ophield in het deel van de Willemsweg tussen de kruising met de Graafseweg en de Genestetlaan (vooral tegenover een aantal winkels). Ook op bijeenkomsten met wijkbewoners bereikten mij ten aanzien van dit stuk van de Willemsweg klachten over overlast, drugsgebruik en drugshandel.

Na overleg in de gezagsdriehoek heb ik daarom besloten toezichtcamera's te plaatsen. Het gaat om een tijdelijke maatregel tot 1 oktober. Na de zomer worden de resultaten in de driehoek geëvalueerd, waarna ik een besluit zal nemen of de camera's na 1 oktober nog nodig zijn, en zo ja, voor welke duur.

Evaluerend

Het cameratoezicht in Nijmegen voldoet zowel aan de wettelijke eisen als aan de uitgangspunten van het coalitieakkoord. Een uitzondering hierop vormt het cameratoezicht in de Stationstunnel, omdat dit feitelijk een structureel karakter heeft gekregen. Ik heb dat in bovenstaande al voldoende toegelicht. In de omstandigheden rondom de Stationstunnel is dat verdedigbaar, maar ik wil tegelijkertijd wel waarschuwen voor de risico's die kleven aan cameratoezicht ter bestrijding van onveiligheidsgevoelens.

Nut en noodzaak voor cameratoezicht moet in beginsel objectiveerbaar en evalueerbaar blijven, wil ik als bevoegd bestuursorgaan ook tegemoet kunnen komen aan de wettelijke eisen en aan de wensen die thans in uw raad leven ten aanzien van dit onderwerp. Ik wil er daarbij ook op wijzen dat cameratoezicht een ingrijpende maatregel is waaraan de wet terecht hoge eisen stelt.

Vervolgvel
3

Ofschoon ik bewonersbetrokkenheid bij veiligheidsonderwerpen buitengewoon belangrijk vind, moeten we om die reden dus wel voorzichtig zijn met burgerparticipatie ten aanzien van cameratoezicht. Uiteraard betrek ik bewoners zoveel mogelijk bij de uitvoering van cameraprojecten. Zo zijn de omwonenden van het Kronenburgerpark betrokken bij het ontwerp van het cameraplan. Ook ben ik altijd bereid om met bewoners in gesprek te gaan over veiligheidsproblemen in hun straat, buurt of wijk, wat zeker nuttige input oplevert voor de afweging of cameratoezicht een proportioneel middel is. Maar directe invloed op besluitvorming is om bovengenoemde redenen niet wenselijk. Naar mijn mening heeft de wetgever wat dat aangaat ook terecht de kring van feitelijke invloednemers beperkt tot de leden van de gezagsdriehoek.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
de Burgemeester van Nijmegen,

drs. H.M.F. Bruls

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of a long vertical stroke with a hook at the top and a smaller loop at the bottom.